

Umsögn um tillögu til þingsályktunar. (37.mál)

Samtök Fiskframleiðenda og Útflytjenda hafa í áraraddir hvatt til þess að samkeppnisstaða fyrirtækja í íslenskum sjávarútvegi sé tryggð. Meginástæða þess er sú að samtökin hafa talið að svo sé ekki og hefur í þeim efnum ítrekað verið vísað til álita Samkeppniseftirlitsins. Til að mynda álit 2/2012.

Samtökin telja jafnframt að þjóðarafkomu megi stórauka með því að tryggja samkeppni á þeim mörkuðum sem tengjast sjávarútvegi. Markaðsbrestir s.s. fákeppni, undirverðlagning og lítill möguleiki á nýliðun, eru áberandi og að þeim ætti að huga betur að en nú er gert.

Markaðir sem í dag tengjast sjávarútvegi hér innanlands eru að lágmarki 3. Markaðir með hlutdeild veiðiheimilda, markaðir með aflamark veiðiheimilda og markaðir með hráefnið fisk.

Markaðir þessir gegna lykilhlutverki í því að hámarka afkomu þjóðarinnar af sjávarútvegsauðlindinni. Lykilatriði í þeim efnum er að tryggt sé að markaðsvirði sé náð, öll skekkja á framboðs og eftirspurnar hliðunum getur leitt af sér rangt virði. Þegar talað er um virði er þannig átt við virði auðlindarinnar er viðskipti eiga sér stað á markaði með hlutdeild, aflamark og hráefni. Öll skekkja á þessum mörkuðum getur leitt það af sér að þjóðin verði af stórkostlegum ábata af sjávarútvegsauðlindinni.

Að þessu sögðu eru Samtök Fiskframleiðenda og Útflytjenda hlynnt öllum leiðum sem farnar eru í þá átt að tryggja samkeppnisforsendur á ofantöldum mörkuðum. Afstaða er hér ekki tekin til útfærslu en því ítrekað lýst yfir að samkeppni verði að tryggja.

Bent skal á eftirfarandi til stuðnings þess að ofanefndir markaðir eru ekki virkir samkeppnismarkaðir:

- Hvorki aflamark né aflahlutdeild eru seld á opinberu gegnsæu uppboði.
- Verulegar takmarkanir eru á aðgengi aðila að þessum mörkuðum, má þar vísa í umrætt álit Samkeppniseftirlitsins 2/2012 þar sem eftirlitið bendir á að óeðlilegt geti talist að einungis útgerðarmenn en ekki fiskvinnslur geti átt viðskipti með aflaheimildir.
- Tvöföld verðmyndunarkerfi er í landinu með hráefnið fisk. Þeim aðilum sem ekki selja á fiskmarkaði er tryggt að lágmarki 20% lægri launakostnaður heldur en þeim sem selja á Fiskmörkuðum. Þetta atriði eitt og sér tryggir að samkeppnisstaða er skökk og leiðir ekki til markaðsvirðis með hráefnið fisk.
- Lóðrétt samþætt fyrirtæki eru allsráðandi í íslenskum sjávarútvegi. Innri verðlagning þeirra er bein ógnun við það markmið laga um stjórn fiskveiða „að tryggja með því trausta atvinnu og byggð í landinu“. Sem og við lög um kjarasamninga sjómanna sem segja að útgerðarmanni beri að selja gegn hæsta verði.

Samtök Fiskframleiðenda og Útflytjenda undra sig á því að stjórnvöld hafi ekki hugað betur að þeim þáttum sem hér að ofan hafa verið nefndir. Fullyrðum við jafnframt að auka megi afkomu af sjávarútvegi okkar með því að tryggja samkeppnisforsendur. Tökum við jafnframt undir með framkominni tillögu til þingsályktunar þar sem segir að með meðfylgjandi breytingum verði veiðigjald óþarft.

Virðingarfyllt

Fyrir hönd Samtaka Fiskframleiðenda og Útflytjenda.

Arnar Atlason Formaður